

Megjelenik hetenként kétszer
csütörtökön és vasárnap

Főszerkesztő és kiadó:
CSUKOVITS JÁNOS.

Felelős szerkesztő:
MAURER NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sopron, Ferenc József-tér

Városi és megyei
TELEFON 394. SZÁM.

ÚJ ÉLETT

Előfizetési ár:

Negyed évre. „ 2.—

Fél évre. . . „ 4.—

Egész évre . K 8.—

Egyes szám ára 8 fill.

Egy óra . . 70 fill.

Hirdetéseket a lap kiadó-
hivatala megegyezés szerint
felvesz.

Kéziratokat nem adunk vissza

Társadalmi és ismeretterjesztő lap.

Egy éve...

Irta: Csukovits Sándor.

Egy éve mult már, hogy egy viharos, mennydörgős éjszakán a villámok fényénél, de fejedelmi pompa nélkül tért családi sírjába nyugovóra a meggyilkolt trónörökös pár.

A gonosztett kivívta az Isten haragját. S az égnek dörgése s a villámok cikkázása mintegy jelezte, hogy az égbekiáltó gonoszság elvágta hosszas türelmünknek utolsó szálát s nemsokára megdördülnek az emberpusztító ágyúóriások, kezdetét veszi a tisztító véres harc.

Egy éve már! Véres küzdelmek, nagy áldozatok és fényes diadalmok éve. Láttuk e nemzetnek fellángolását, láttuk vitézeinknek harci kedvét, lelkünk lelkesedése kísérte a virágos vonatokat. Ilyen lelkesedés csak igazságos ügynek szólhat!

Egy éve már, hogy meghajtjuk zászlónkat katonáink vitézsége, hősiessége, kitartása és önfeláldozása előtt. A harc mezején örök dicsőséget szereznek a nemzeti becsületnek. Embererőt felülmuló akadályokkal szállnak szembe s diadalt szereznek az igazság zászlajának. A nyár gyilkos hősege, a tél borzalmas ridegsége megtörik vasakaratuken s kitartásuk csodás erején. A síkság egyenes rónája s a Kárpátoknak meredek bércé egyaránt hirdeti dicsőségünket. Volt idő, mikor az egyenlőtlen harc miatt aggodalom szállt lelkünkre. A gyenge lelkek már erőnk megtörését hirdették. De katonáink vitézsége, bámulatos kitartása kiüzte az ellenséget a hazai földről s azóta diadalmasan űzi tovább, űzi a megsemmisülésbe. A győzelemnek és diadalnak szilárd reménye száll lelkünkbe s e reményünket nem tudta gyengíteni az álnok szövetségesnek gonosz támadása sem. A nyílt ellenség ugyanis többet ér az alattomos barátnál! S ennyi ellenséggel szemben is derekasan állják meg helyüket katonáink. Mind hősök ők, mind dicső vitézek. Tisztelet a nevüknek s hála érdemüknek. Hála azoknak, akik még a harctéren küzdenek, hála azoknak, akik sebesülten tértek vissza s hálás emlékezet azoknak, akik életüket áldozták már hazájukért. S egy éve már, hogy ez a nemzet megmutatta, hogy tud hálás lenni. Egy éve szemléljük már büszke önérzettel, a magyar nemzet áldozatkészségét. Hálás lélekkel adakoztunk a Vöröskereszt nemes céljaira és szívesen támogattuk a háborúval kapcsolatos jótékony intézményeket. De áldozatkészségünk ne találjon pihenőt. Nagyon sok segítségre, nagyon sok támogatásra van még szükség. Adakozunk lelkünk nemesebb érzése s anyagi tehetségünk szerint. Áldás lesz azon, ki derűt csal a sebesült fájdalmas arcára s Isten százszoros áldása legyen azon, ki letröli az özvegyeknek és árváknak a könnyeit!

Egy éve már, hogy hazánk közönsége

hős tudott lenni, hogy zugolódás nélkül tűrni és szenvedni tudott. Ezen egy év alatt hány anyát és hány hitvest avatott hőssé a szenvedés néma könnye?! Ez az egy év megtanított bennünket tűrni és szenvedni; megtanított bennünket arra, hogy ne a jelen szenvedésre, hanem e szenvedésen felépülő jobb jövőbe tekintsen könnyes szemünk. Adja Isten, hogy a kivívott teljes diadalig edzett lelkünk tűrni és szenvedni tudjon!

Egy romboló, véres és diadalmas év után II. Vilmos császár így szól a német néphez: „Isten és történelem előtt lelkem tiszta. Én nem akartam a háborút.” Amidőn így Isten és a történelem előtt a világháborúért a felelősséget azokra hárítja, akik a német birodalmat megalázni és fölényes harcban elnyomni akarták, ismételtlen kijelenti, hogy e harcban, a nemzet legfőbb javaiért, életéért és szabadságáért kell küzdeni.

És igaza van a császárnak: A reánk erőltetett harcnak tudata csodát művelt. Csodás volt a magyar nemzetnek hősiessége és csodás a szenvedésekben való kitartása. De a harcnak még nincs vége. Egy év tanulságaival lépünk egy új évnek küzdelmei elé. S ennek az új évnek küszöbén győzelmünkbe vetett szilárd hittel fogadjuk meg a német császár szavaival: „Kitartunk a hősiességekben és a szenvedésekben ingadozás nélkül mindaddig, amíg a béke elérkezik.”

A pápai szózat.

Irta: Rottensteiner Richárd.

„Testvérek vére az, amelyet szárazon és tengeren ontanak. Európa legszebb vidékei, a világ kertje hullákkal és romokkal van keresztül szántva. Ahol nemrégiben műhelyek és a föld művelése hasznalható értékeket teremtettek, ott az ágyuk rémes fenyegetése ijeszti a népeket és rombolási dühükben nem kimélnék sem falvakat, sem városokat, hanem mindenütt pusztulást és halált terjesztenek.”

Igen! A rombolási düh elvakította az emberek józan gondolkodását, a szenvedés és fájdalom könnyárja vak sötétségbe borította szemüket. Ebben a mindent átölelő fájdalom-éjszakában a lelkünk már-már elvesztette a fénybe látás képességét is, a jövő fejlődésébe vetett hitét is, mindent elnyeléssel fenyeget a kétségbeesés tántorgó, fekete ürje. És most jól esik szegény agyongyötört lelkünknek ez a mélységes krisztusi szeretetből kisarjadzott fényvillanás, amely irányt mutat az emberi fejlődés igazán értékes útja felé: a kölcsönös megértés, a testvéri szeretet világába.

„Ne is mondják, hogy a mérhetetlen konfliktust nem lehet a fegyverek ereje mellőzésével elintézni. Mondjanak le a kölcsönös megsemmisítés szándékáról. Gondolják meg, hogy a nemzetek nem halandók. Ha a nemzetek meg vannak alázva és elnyomva, akkor türelmetlenül viselik a rájuk rótt igát és előkészítik a megszabadulást azzal, hogy nemzedékről-nemzedékre hagyományozzák a gyűlölet és bosszuvágy szomorú örökségét. Miért ne mérlegelik már mostan elfogulatlan lelkiismerettel a népek jogait és jogos törekvéseit. Miért nem kezdik önként a nézőpontok közvetett vagy közvetlen kicserélését a jogok és követelések lehető tekintetbevételével, miért ne lehetne odajutni, hogy a borzasztó küzdelemnek határt szabjanak, úgy ahogy korábban hasonló körülmények közt megtörtént.” Ebben a szeretettől sugallt és fájdalomtól reszkető panaszban benne van mindaz, amit a kultüremberek, mint az igazi kultürefelgóság, világnézet, lényegének, kell, hogy tekintsenek. Nem utópia ez, hanem a szeretet jóleső melegétől áthevitett igazi bölcsesség.

Akinek értelmét a kegyetlenség nem rontotta még meg, akinek a vérbefojtott pusztulás nem nyugozta még le teljesen a jövő fejlődésbe vetett hitét, kell, hogy annak gondolkodását hatalmasan megragadja ez a nyugodt megfontolás és kell, hogy annak szíve gyökeréig hatoljon ez a szeretetteljes méltányos világnézet, amely ezekből a szavakból lelkünkhez férközni igyekszik: „A világ egyensulya és a nemzetek üdvözítő és biztos nyugalma a jog tiszteletére és a kölcsönös jóakaratra, valamint a mások méltóságának tiszteletére sokkal inkább van alapítva, mint a fegyverek tömegére és a rettenetes erődhálózatra.”

Hatalmas végakkordban csendül ki az emberszeretetnek e színterülete: a pax mundinak, a világbékének eszméjében: „Térjenek vissza a népek testvérisülve a szeretetben, a tudományban, művészetben és iparban való békességes versenyhez. És ha a jog uralma ismét helyre lesz állítva, akkor határozzák el magukat, hogy viszálykodásaik elintézését a jövőben nem bízzák többé a kard pengéjére, hanem a méltányosság és igazság csendes és serény tanulmányozására. Ez lesz a legszebb és legdicsőségesebb hódítás.”

És e magasztos gondolattól nemcsak a jövő fejlődésbe vetett hitünk nyer új táplálékot, hanem egyszersmind éles és határozott vonásokkal kirajzolódik a fejlődésért küzködő munkálkodásunk iránya is: csakis a méltányosság és igazság eszméjének a szolgálatával találhatjuk meg emberi méltóságunk, emberi életünk igaz értékeit, valódi célját!

▼▼▼

▼ Szalámit, sajtót, akácmézét, Pilseni Bürgerbräu-sört, mindenféle gyümölcsnedvet a legjobb minőségben jutányos árban ajánl ▼

▼ Gruber János ▼

csemegekereskedő

Megyei telefon 375.

Sopron, Várkerület 107/a szám. ▼

Kovács Ignác prépost kanonok †.

1840—1915.

Futó tűzként terjedt el csütörtök délután a városban a hír, hogy Kovács Ignác prépost-kanonok úr, mindannyiunk kedves ismerőse, sokaknak atyai barátja és jóakarója hirtelen elhunyt. Általános részvétet váltott ki a szomorú hír, hisz mindenki szerette, mindenki tisztelte a kedves galambösz öreg urat, aki csak ismerte; pedig ki ne ismerte volna? Rövid betegség után szeliden, a Mindenható akaratában megnyugodva hunyt el, szeliden, úgy amint élt. Kicsi a lapunk terjedelme ahhoz, hogy méltó nekrológot írjunk szeretett halottunkról; csak a legfőbb vonásokban vázoljuk azt a sokoldalú, széleskörű, fáradhatatlan munkásságot, mely e szép, e harmonikus, e példás élet tartalma volt.

Kovács Ignác 1840-ben született Hidegsegen. Középiskolai tanulmányait Győrött és Sopronban, a teológiát Győrött végezte. Káplán volt azután Pándorfalun és hosszabb ideig Lókön; jobb keze volt itt az akkor már hajlottkorú plébánosnak, a nagytekintélyű Baumgarten bárónak; még 1868-ban peresznyei adminisztrátor, majd plébános s 1887-ben a locsmánderület esperese és tanfelügyelője lett; 1902-ben tiszteletbeli, majd valóságos kanonokká, 1913-ban örkanonokká majd gróf Széchényi Miklós győri püspök fölterjesztésére veszprémi préposttá nevezte ki Ófelsége. Aranymisés pap volt, az idén mutatta be jubilaris áldozatát az Urnak.

Ezek voltak az egyházi hierarchia lépcsőfokai melyeket elért. De mennyi munka, mennyi nemes törekvés, mennyi az ő áldott jó lekét dicsérő cselekedet töltötte ki e hosszú évtizedeket!

Élete javát a peresznyei plébánián töltötte és ezen idő alatt plébániája híveinek, majd később a locsmánderület esperesi kerületnek is legnemesebb, legodaadóbb lelkiatyja volt; lelki és kulturális téren egyaránt fáradhatatlan működést fejtett ki és elévülhetetlenek az érdemei községei iskoláinak fejlesztése körül. De emellett kiváló gazda is volt; valóságos

mintagazdasága serkentésül szolgált híveinek s az egész környék lakossága az ő gazdaságáról tanulta el a modern gazdálkodás sokféle vívmányát, eszközét.

Plébániáját anyagilag úgyszólván újra szervezte. A peresznyei plébánia, mely midőn elfoglalta a vármegye egyik leg-szerényebb javadalmazású plébániája volt, csakis az ő gyakorlati érzékének és ritka szervező képességének köszöni, hogy ma egyike a vármegye leggazdagabb plébániáinak.

Évtizedeken át tagja volt a vármegye törvényhatósági bizottságának és sok al-bizottságának és gazdag tudása, széles látóköre, gyakorlati érzéke és nemes őszinte jelleme egyaránt díszévé tették vármegyénk közéletének.

Mint magánember a lekötélő szivesség és őszinte barátság megtestesülése volt. Egész életén át vendégszerető nyílt házat vitt és asztalánál sokszor voltak szívesen látott vendégei pályatársai, a főtisztelendő papság tagjai, de szívesen felkeresték a vármegye főiri családjainak tagjai is.

Valóságos házi papja volt a gróf Niczky, gróf Berchtold, báró Solymosy, báró Gagern stb. családoknak és nem volt e családokban keresztelő vagy haláleset, esküvő vagy vizsga, hogy erre meg ne hívták volna a mindenki által annyira szeretett, annyira tisztelt, annyira becsült főpapot.

Legnemesebb ambíciója, valóságos szenvedélye rég mult idők tanulmányozása, levéltárak föl kutatása volt. Heteken, hónapokon át kutatta, vizsgálta különösen a Niczky grófok gazdag ligvándi levéltárát. Egyik fővágya volt megírni e régi, talán legrégebb magyar főiri nemzetség családi történetét; tömérdek anyagot gyűjtött a levéltárban, mely egyik leggazdagabb tárháza az Árpád-házbéli királyok idejéből való okmányoknak s ő volt az aki okiratok alapján állította össze e család genealogiáját s okmányilag mutatta ki, hogy a Jáák nemzetségből

származó a 16. században grófosított Niczky család egyenes leszármazója a Szt. István király által hazánkba hívott és itt megtelepedett Wasserburgi Venczel lovagnak. Hosszu évekre terjedő történeti, levéltári kutatások gyümölcse volt e megállapítás és forrása számtalan a szaklapokban megjelent a tudományos körök osztatlan elismerésében részesült értekezéseknek. Levéltári kutatásai révén, párját ritkító genealogiai ismeretekre tett szert és valóságos boldogsága volt, ha valakit megörvendeztetett a családja multjára vonatkozó valamely adattal. E szerény sorok íróját is örök hálára kötelezte családja multjának föltárásával.

Főműve a borsmonostori apátság történetének a megírása volt. Egy testes kötet volt hosszú évek kutatásainak a gyümölcse, mely rendkívül vonzóan és kedvesen, e mellett széles történeti alapon írja meg a régi nevezetes apátság történetét. Ez a mű volt kiinduló pontja annak az akciónak is, amelyet a vármegye közönsége indított volt ezen apátságnak a magyar egyházi szervezetbe való visszacsatolása iránt.

Az apátság tudvalevőleg most is a lilienfeldi cisztercita főapátság kötelékébe tartozik és évek hosszú során át osztrák állampolgárok voltak mint e kolostor perjelei a magyar község plébánosai; a kolostor mostani rokonszenves kedves priorja évtizedek után az első magyar állampolgár e perjelségben. Sokoldalú történetírói munkássága jutalmául a Magyar Történelmi Társulat és a Szent István társulat is tagjukká választották; olyan kiténtetés volt ez, melyre az öreg úr mindig büszke volt és melyet tudományos munkássága legszebb elismerésének tartott.

De e nagy munkásság mellett, mint a soproni kath. legényegylet elnöke, mint a kath. népszövetség soproni szervezetének és a Szent Erzsébet egyesületének igazgatója, mint a kath. néptanítók egyesületének püspöki biztosa, az Orsolya rendi apácák lelki atya és gyóntatója és sok más téren is fáradhatatlan munkásságot fejtett ki.

Mind e sokoldalú tevékenység és nemes törekvés mellett áldott jó szívének, szinte gyermeki kedélyének mégis talán legszebb vonása az a megható ragaszkodás

Mikor minden csendes.

Írta: Mujzer Béla.

Este 10 óra. A külváros elszunnyadt. Néhol a házőrző komondor vakkant egyet; jelül annak, hogy örködik valaki, az emberek biztonsága fölött. Az imént még zajos helyen a sötétség gubbaszt. Nagynagy küzdések alélt nyugalma száll a földre. A levegőbe ékelődő házak, tornyok mély bánattól övezve ijesztő árnyként sodródnak tova, mint valami álomkép.

A mocsarak felől békák kurottyolása hangzik. A brekegő hangoktól megrezeg a levegő s a távoli hegyek visszhangként nyugtazzák ezt a pokoli muzsikát.

Lassan a hold is felkel, emelkedik egyre feljebb és feljebb az égbolton s mikor elérí pályája legmagasabb pontját, dús aranyát széthinti az éjszaka sötét világa fölött, hol élők és halottak együtt alusszák álmaikat...

Itt a temető az egyik utca végén. Idővel ez a hely a város közepe lesz. Csodálatos, hogy megférnek a halottak az élőkkel. Itt igazán nincs ám rangkülömbőség. Ez olyan korlát, amely eloszlat mindent. Nincs gyűlölet, nem veri le egyik a másikat a lábáról rongyos fillérekért. A társadalmi osztályok surlódása is megszűnik itt a város végén a halottak kőfállal körülvett csendes birodalmában.

Üdvös volna, ha az élők a halottaktól tanulnának, ha már egyszer annyira megíngott a talaj...

A holdfényben ragyognak a márvány obeliszkek és visszatükrözik a hold sápadt

ezüstjét. Visszaverődik a csiszolt, simafelületekről a holdsugár és misztikus, távoli világok felé tükröződik.

Nézzünk beljebb a temető felé.

Hol akad meg a szemünk?

Uj sirhalmok hosszú sorain. Keresztjeik messze fehérlenek a holdvilágban, akár csak az alattuk alvók lelkei...

Boruljunk le e sírok közelében, földjük el szemeinket kezeinkkel és gondolkozunk mélyen, mint amilyen mélyen fekszenek ezek a halottak a föld éhes gyomrában.

Gondolkozunk kedves olvasóm.

Talán könnyitünk vele a lelkiismeretünkön, mint a halálraitelt az utolsó percein.

Vajmi jó lenne, ha könnyű lenne a lelkünk. Nem terhelné semmi és szabad lenne.

De, nem így van. És változtathatunk mi ezen? Ugy-e nem. Hogyan állíthatná meg a porzsem a sziklaóriást?

Igy vagyunk ezekkel a halottakkal is. Nem tudjuk őket feltámasztani, bármint hullatjuk is értük könnyeinket; hej pedig de szívesen életre keltenénk őket még egyszer.

Hány lélek sóhajtozhat ebből a temetőből a holdvilág felé, anélkül hogy hallanánk. Csak éreznünk lehet ezt, mert a lelkünk nemrég még közös volt velük.

Ők a háboru halottai...

Idejöttek halálos sebekkel meghalni.

Teremtő Isten! Az emberiség atyja! Ne engedd, hogy a halál irtózatot kaszáját tovább is köszörüljék és kovácsolják legnemesebb teremtményeid...

Ne engedd, hogy égháboruidat túlszárnyalják a harci zaj egetverő hullámai...

Vagy a vizözön után vérözönrel sujtod e föld szerencsétlen lakóit?...

Néptelenül akard hagyni földi szent templomaidat, hol ájtatos hívőid serege most is hozzád esdekel?...

Ne szüntesd meg hatalmadat Mindenható, e nyomorult világ fölött s add meg az emberiségnek azt, amit születésedkor a földre hoztál...

Milliók ajkáról száll el a vágy és nem hallja senki.

A sötét éjszaka most is csak ráborul a földre s népek szenvedései az éjékből átvirradnak a nappalokba és hosszú-hosszú, beláthatatlan időkbe.

A város órái konganak. Érces hangjuk a házsorok közt úgy hangzik, mint valami vészjel... Mintha földrengés verné össze a harangokat...

Ezután ismét minden csendes. Csak a holdfény játszik csalogatóan a fák lombos árnyain. A levelekre ráül pazar fénye és elnyugszik hideg sugarával a mi szegény világunkon.

Hej te régi pajtás! Te jó öreg hold. Követsz bennünk életben-halálban. Kitarasz velünk. Hozzánk kötötted a szerencsédet. Te most már csak megmaradsz a régi utadon. Talán nem térít ki senki pályádból. Hisz te rád már nem irigykednek a többi világok. Meghaltál. Kialudtál. A szerves élet nálad megszűnt. Tudósaink behatoltak titkaidba és mi tudjuk, hogy téged hidegen hagyott a világrendszer...

Neked nincsenek csodás városaid. Nincsenek a gondolkozás magas fokán álló teremtményeid. Nincsenek küzdelmeid a létért.

volt, amellyel szülőfaluja, Hidegség község iránt viseltetett. Egész életén át gyűjtött és takarított, hogy Hidegségen a szülőházát megvásárolva, apácakolostorral kapcsolatos leányiskolát alapíthasson. El is érte a célját, tekintélyes vagyont gyűjtött a kolostor céljaira és élete utolsó éveinek legkedvesebb munkája az e körül való intézkedések megvalósítása volt. Kedves terve volt, hogy arany-miséje napján adja át nemes rendeltetésének az új kolostort és iskolát. Csak a háború okozta, hogy e szép gondolatát meg nem valósíthatta. De rövid idő kérdése már csak, hogy megépüljön az iskola és zárda, melyből gyengéd női- és gyermekajkak hálás imája száll majd az Egek urához a nemes alapítóért, hirdetve a dicsőségét annak, ki egy élet munkáját szentelte oly forrón szeretett szülőfaluja ifjúságának, biztosítva minden időkre e kedves falu hálás gyermek-seregének a vallásos és erkölcsös nevelés megfizethetetlen kincseit.

Kovács Ignác prépost befejezte élete művét; fáradhatatlan, munkás, eredményekben és sikerekben gazdag élet után megtért pihenni az övéhez. De emléke élni fog, élni fog a műveiben, élni fog az alkotásában, élni fog mindazok szívében, kik őt ismerték és szerették; pedig sokan ismerték és sokan szerették, mert csak szeretni lehetett azt a férfit, ki csupa jóság, csupa nemesség volt és kinek legnagyobb öröme mindig az volt, ha másnak szerezhetett örömet. Emléke élni fog, nyugodjék békében!
Fertsák Jenő.

* * *

Temetése szombaton délelőtt ment végbe. Tíz órakor nagy segédlettel requiemet pontifikált méltóságos Fetszer Antal megyéspüspökünk, ki a temetési szertartás végzése végett jött Sopronba, hogy az érdemdús aranymisés főpapot ő maga elparentálja. A Domtemplom szentélyében gyülekezett az elhunyt rokonságán kívül Baán Endre dr. főispán, Hajas Antal alispán, Fertsák Jenő főjegyző, Kakas János dr. árvaszéki elnök és a boldogult kanonoktársai, az első padsorokat pedig vidéki paptársai foglalták le. A templom megtelt az egyesületek küldötteivel s nagyszámu gyászoló közönséggel. A requiem és libera 11 óra felé ért véget,

Fogalmad sincs rólunk. Nem tudod, milyen életfolyamat megy itt végbe.

Téged ismerünk nagyjában, de magunkkal még nem vagyunk tisztában. Mi irtózatos lények vagyunk. Mi poklokat tudunk csinálni. Nem látod mostanában haragos villongásunkat, melyek olyanok, mint a nap protuberanciái. Ezek izzó szenvedélyeink kitörései.

Hozzánk az üstökösök milliói hullanak éven át. A távolság nagy köztünk. Nem gondolod, hogy idővel keblünkre gurulsz és elmerülsz valamelyik nagy oceanunkban? Maradj csak békén és nyugodtan. Nekünk is így kellene tennünk, de mi a nyugtalan vértük közé tartozunk.

Élt egy igen híres regényírónk, akit a földünk magáénak vallott. Ez az ember igen sokat foglalkozott veled. Ha élne, eddig már ellátogattunk volna hozzád. Az eszméi megmaradtak az igaz, de a kivétel eddig lehetetlen volt. Várunk egy új emberre, kinek révén mégis csak felkeresünk s akkor mi egy új világgal fogunk gazdagodni s nálad is elhintjük azt a magot, melyből a mi földi életünk fakadt és te akkor többet nem fogsz buslakodni éjjeleken át.

* * *

A temető felett a hold sárga világosságban a sirok virágain friss harmat csillogott és ebben az örömtelen, néma világban, mikor minden csendes volt, a holtak a pálnaággal visszatérő géniuszról álmodtak... — mely nekik már nem, de az élőknek még hozhat örömet.

* * *

utána megindult a gyászmenet a Szt-Mihály-temetőbe, ahol rövid szertartás és ima után örök nyugalomra helyezték.

A virágoktól elborított ravatal koszorúi között ott láttuk az elhunyt unokafivérei és rokonai, Niczky Xavera grófnő, Niczky László gróf, Niczky Pál gróf, Fertsák Jenő vármegyei főjegyző, Dobner Géza bolg. kir. főudvarmester, Ullein Józsefné, a kath. Legényegyesület, a Hayden és Wamoscher családok, a Szt-Erzsébet-egyesület stb. koszorúját. — R. i. p.

Új sonett.

(Az isonzómenti és görzi csaták után.)

Sonnino — a derék — s barátja: jó *Salandra*
Vágyódtak együtt egy dicső *kalandra*
S szólnak: „őh vitéz *Cadorna!*
Mutasd meg, mily erős *karod!* — *na!*“

„Nincs könnyebb ennél!“ — szól *Cadorna* —
„Csak a hegyekre csúf köd ne *rakodna*
S az ellen előlünk — *eltakarodna!*“ ...

S — (ha tudnak németül) — szól *Salandra*
s *Sonnino*.

„Máskor is kikaptunk, ám — no' nie so,
né! so nie nó!“

Soproni.

Varsó és Ivangorod.

Varsó, Lengyelország s Nyugat-Oroszország fővárosa, az óriási cári birodalomnak nagyságra nézve harmadik városa s Ivangorod, a viztulavidék legfontosabb vára, a Monarkia és Németország ellen való támadások kiindulópontjai, a mi és szövetségünk birtokába került. Ezzel egyidejűen Lipót bajor herceg az orosz önkénytől megszabadított városba bevonult. Ez események mindenesetre az ellenséges táborban is különös nagy hatással lesznek, mivel most már ott is tisztában lesznek az északi harctér helyzetével. Hisz nem véletlen győzelem, vagy helyi siker eredménye, hanem bizonyítéka annak, hogy a cár milliós hadserege nem védhette tovább, mivel minden oldalról vereséget szenvedett s saját megmentésére kellett gondolnia.

S ezzel Oroszország elvesztette egész nyugati részét, úgyszólván a medvének fejét, enélkül pedig még nagyhatalmu állása is veszélyeztetve van. Belátta ezt Nagy Péter cár, aki Szt. Pétervárral nyitotta meg az utat Europa felé s II. Katalin, ki Lengyelország s Konstantinápoly felé terjeszkedett. II. Miklós cár pedig most vélte elérkezettnek az időt, hogy a két központi birodalom leigázásával Lengyelország megmaradt részét is magához ragadja s Konstantinápolyt elfoglalja. Przemysl elestekor II. Miklós azt hitte, hogy közel van céljához pedig néhány hét múlva már vissza kellett vonulnia az egész vonalon...

Hiába vigasztalódnak azzal, hogy ez az ő taktikájuk, Oroszországban dől el a harc s kerülnek ki végleg győztesen. Mi azonban kellően értékeljük a történeteket s látjuk ez események fontosságát. Amily nagy-szerűek a május hava óta történő haditetteink, ép oly nagyok lesznek nemsokára azok következményei, amelyeknek teljes bizalommal nézünk eléje.

Nem visszavonulás hanem menekülés.

(Berlin, augusztus 6.) A „B Z. am Mittag“ jelenti a sajtóhadiszállásról: A Wieprz mögötti orosz visszavonulásban zavarok álltak elő, mert a szövetségesek előretörése a Viztula és Bug között egyre hatalmasabb üldözés jellegét ölti, az orosz ellenállás napról-napra gyöngül és az orosz foglyok száma rettenetesen növekszik. Ezek olyan jelek, amelyek inkább fejveszettségre, mint tervszerű visszavonulásra engednek következtetni.

Hirek.

Frigyes királyi herceg marsallbotja.

A német császár Lemberg szerencsés felszabadítása alkalmával az osztrák és magyar hadsereg főparancsnokát, Frigyes királyi herceg tábornagyot porosz tábornaggyá nevezte ki. Vilmos császár Frigyes királyi hercegnek a hadseregfőparancsnokság székhelyén személyesen nyújtotta át a marsallbotot, a legfőbb katonai rang jelvényét.

Személyi hírek. Baán Endre dr. főispán, Hajas Antal alispán, Szivásy Márton országgyűlési képviselő és Töpler Kálmán dr. polgármester Budapestre utaztak. — Rábel László árvaszéki ülnök folyó évi augusztus 1-től, Szilágyi Imre árvaszéki ülnök augusztus hó 4-től kezdve hat heti szabadságot kaptak betegség miatt. — Méltóságos Fetszer Antal megyés püspökünk szombaton reggel Sopronba érkezett, főt. Kovács Ignác kanonok temetésére.

Kitüntetések. Hackl Antal répközhalmi káplán s jelenleg 32. gyalogezred tábori lelkésze, aki decemberig Budapesten a kolera-kórházban működött odaadóan, feláldozással és azóta a galíciai harctéren működik, a lelkészi érdemkeresztlettel lett kitüntetve. — Schármár Jenő, a 7. honvéd-tüzérezred tartalékos hadnagyát, Schármár János építész fiát a harctéren szerzett érdemeiért Ófelsége a Signum laudisszal tüntette ki.

Uj egyetemi magántanárr. A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Hillebrand Jenőnek, városunk kiváló fiának, a budapesti tudományegyetem bölcsészettudományi karán „a kőori emberről, különös tekintettel a diluvium emberére“ című tárgykörből egyetemi magántanárrá történt képesítését jóváhagyólag tudomásul vette és őt ezen minőségében megerősítette.

Személyi változás a Jézus Társaságban. A Jézus Társaság pozsonyi rendházának új rektora P. Bús Jakab lett. P. Fiedler Lipótot, az eddigi házfőnököt, valamint P. Martinovich Sándort és P. Bernhard Zsigmondot áthelyezték Budapestre.

A soproni áll. felsőkereskedelmi iskola új igazgatójává a hivatalos lap közlése szerint a szegedi kereskedelmi iskola tanárát: Ditrói Nándor dr.-t nevezték ki.

Esküvő. Martinkovics Antal, a cs. és kir. 14. tábori ágyus ezred tartalékos hadnagya, erdőmérnök, ma vezette oltárhoz Stornó Margit urleányt, Stornó Ferenc festőművész leányát. Az esketésnél Horák Hugó ny. tüzérezredes és Riedl Gyula gazdafőtiszt voltak a tanúk.

A hős temetése. Nyugovóra tért az ifjú hős, hogy az Égben szószólója legyen igazságos ügyünknek. E hitben s tudatban kísértük el mindannyian guothfalvai Guoth Jenőt, hazánk fiatal vértanúját utolsó útján. Az az óriási részvét, amely temetésén megnyilvánult, csak újabb bizonyítéka annak a tiszteletnek és szeretetnek, amelyben már életében is részesedett mindazok részéről, kik őt közelebről ismerték, vagy veie barátságban voltak. Ravatalát számtalan koszorú és csokor borította. Ott láttuk a gyászoló családéin kívül a vármegye tisztí karának nagy koszorúját, szalagján e felirással: „A kartárs hős fia dicső emlékének — Sopron vármegye tisztí kara, önkéntes társai, a legénység, a vörös kereszt, az egyesületi hölgyek, a Népkonyha-egyesület, a dr. Schwartz, Russ, Kossow, Krump, Fendt, Tiefbrunner, Lichtfuss, Koprishlovits, Szaloky, Maurer s sok más család koszorúját. A temetési szertartást t. Pötschachei ev. lelkész végezte, megható szavakban bucsúztatta a hóst s vigasztalta a lesújtott családot. A halottért mondott ima elvégzése után a virággal elborított koporsót a kocsira helyezték s a Szt. Mihályról címzett kath. temető-

ben helyezték örök nyugalomra szeretett nővére mellé, mit 3 évvel ezelőtt szőlített el az Úr szerettei köréből. A temetőben összegyűlt nagyszámu résztvevő közönség, a vármegye tisztikara Ferták Jenő főjegyző vezetésével egy szakasz katonaság, sebesültek s bajtársai oda is elkísérték s könnyes szemekkel mondtak „Isten veled“-et a felejtetetlen, mindenkitől szeretett Guóth Jenőnek.

Rothermann Dániel lovag temetése. Szerdán temették a kisboldogasszonyi temetőben a grodeki csatában hősi halált halt Rothermann Dániel lovag, huszárszázost. Az egyházi szertartást a petőfalvi ev. lelkész tartotta. A temetésen a gyászoló Rothermann és Hartig családoknak majdnem minden tagja résztvett, ezenkívül Pálffy gróf kapitány vezetésével a hős 9-es huszároknak egy szakasa. Sopronból résztvettek Sulikowsky herceg kaderparancsnok, Steiger báró, Kinsky gróf kapitányok, Ferták Jenő vm. főjegyző, a cukorgyárak és gazdaszatok tisztviselői s számos veterán és tüzlő egyesületek.

Haláleset. Szemes Sándor pósta és távirtda számellenőr csütörtökön délután hirtelen elhunyt. Temetése szombaton délután 4 órakor volt a Szent Mihályról címzett kath. új temetőben.

A hadsereg aranykönyvéből. Csonka Pál, a 76. gy.-e. káplárjáról az aranykönyv a következőket jegyezte fel: Az ellenség tetemes tulerővel támadott balszárnyunk ellen. Csonka káplár, a gépfegyverosztály parancsnoka villámgyorsan átlátja a helyzetet s felkapva a gépfegyvert azt a nagy tulerőben levő ellenség előnyomulása dacára úgy állítja fel, hogy a tömegesen rohamó ellenséget oldalba kaphatta, miáltal a roham végleges balsikeréhez döntő mértékben járult hozzá s az ellenségnek súlyos veszteségeket okozott. Arany vitézségi éremmel tüntették ki.

Aranyéremmel kitüntetett 18-as honvédtizedes. Madarász Vendel a 18-ik honvédgyalogezred tizedese megsebesült s mikor gyógyultan visszatért a harctérre, Mali-Bukovec mellett újból kitüntette magát. Amikor százada egy hegy ellen nyomult előre, azt vette észre, hogy erősebb ellenséges osztagok százada oldalát és hátát közelről fenyegetik. Gyorsan összegyűjtötte a közelében levő katonákat s meglepő tüzelés alá fogta az ellenséget. Nemsokára megadta magát a tulnyomó erejű ellenség, sőt egy gépfegyvert is zsákmányunkul engedett át. A nagyszámu

fogoly kísérése közben Madarász újabb ellenséges rajvonra talált, amely szaporán lövöldözött reájuk. Rögtön viszonzta a tüzelést. A parancsnok orosz tiszt azon kérdésére, hogy milyen erős csapat áll vele szemben, azt felelte merészen: „Egy hadosztály!“ Erre egy orosz tiszt, két zászlós és mintegy harminc közember megedta magát. Madarász megkapta az arany vitézségi érmét.

Kitüntetett 18-as honvédek. A halál-megvetéssel küzdő vitéz 18-ik honvédgyalogezredben újabban a következők részesültek a hadsereg-főparancsnokság kitüntetésében: Az I. oszt. ezüst vitézségi érmét kapták: Sodorits József törzsörömester, Eredits Károly örömester és Spitz Fülöp szakaszvezető; a II. oszt. ezüst vitézségi érmét nyerték el: Csibi Kálmán ezredkürtös, Fröhvirth Mihály, Draskovics Rudólf, Rosta Lajos, Dobay Dénes és Biricz Demeter, szakaszvezetőnek, Borbély Sándor, örömester, Perjesi László honvédek; a bronz vitézségi érmét kapták negyvenegyen, még pedig: Schönfeld Gyula tartalékos hadapródjelölt, Haber Imre törzsörömester, Bierbauer József, Geröly József, Greffer Lajos és Stiasni Sándor szakaszvezetők.

A városi közéletbizottság csütörtökön ülést tartott, amelyen a belügyminiszternek a liszt-szükséglet biztosítására vonatkozó rendeletét és az azzal szükséges intézkedéseket tárgyalták, nevezetesen, hogy a város tartsa-e továbbra is kezében a liszt-ügyet vagy pedig a kereskedőknek engedje át. E tekintetben fölhívást intézett a liszt-eladással foglalkozó kereskedőkhöz, hogy f. hó 8-ig terjeszenek be ajánlatot a városi liszt eladásánál való módról és biztosítékokról.

A budai Mátyás-templom, melyet Szt. István királyunk alapozott meg, f. hó 15-én ünnepi főnnállásának 900-ik évfordulóját. Ezt a műalkotást a tatárbetöréskor nagyon megrongálták, mire IV. Béla király renóváltatta. Mátyás király tornyot épített hozzá, s ez idő óta „Mátyás-templom“-nak nevezték el. A török veszedelem idején mecset volt s Esterházy Pál adta vissza eredeti céljának. Utolsó monumentális átalakítását Schulek Frigyes építész eszközölte az 1876—1896. években. Az augusztus 15-iki jubileum alkalmával a hercegprimás képviselőjében Kohl Medard dr. püspök fogja pontifikálni az ünnepi szent misét.

Tüz. Csütörtökön reggel 1/47 órakor a soproni sörgyárban a hordók tisztogatásakor tűz keletkezett. Szurok és kolofonium okozta

a tüzet, ami nagyobb kárt nem okozhatott, és az üzemet sem sem zavarta, mert a tüzlőtőség Zepkó Ferenc vezetésével rögtön megjelent és minden komolyabb bajnak elejét vette.

Vaj és tojás városi kezelésben. Folyó hó 6-ától kezdve a városi kertészet elárúsító helyén (a huscsornak melletti) tojás és vaj kerül eladásra, amely Sopronkereszturból való és legjobb minőségű.

Színházi hírek. Balla Kálmán színházigazgató beadványban kérte a várost, hogy folyó évi október hó 15-től kezdve téli időnyre a színházat engedje át. E kérvényt legközelebb tárgyalja a színházi bizottság. — Polgár Károly a pozsonyi színház igazgatója operett társaságával megkezdte vendégszereplését a bécsi Karl-Theaterben „Szulamith“-tal, amelynek főszerepét az itt is ismeretes Kerényi Adél operaénekesnő játssza a bécsi közönség teljes meglepedésére. — A győriek már gondoskodtak arról, hogy télire legyen a színészeknek otthonuk. Pater Béla dr. igazgató-főrendező már elkészült társulata szervezésével, amellyel október hó 1-én kezdi meg működését Győrött.

Uj békeszövetség. Amerikában új békeszövetség alakult Taft elnöklete alatt. A békeszövetség azt szeretné, hogy az összes vitáskérdéseket vigyék bíróság elé.

Nők a katonai irodákban. A hadügyminiszterium rendeletet küldött a katonai hatóságokhoz, hogy a katonai irodákban alkalmazott segédszolgálatos tiszték és altiszték helyét a lehetőség szerint nőkkel töltsék be, megfelelő rapidíjjal. Az állások betöltésénél katonatiszték és altiszték özvegyeit és árváit kell elsősorban figyelembe venni.

Állatvásár. A soproni marhavásártérre 1915. évi augusztus 6-án felhajtattott:

Drb	Szarvasmarha:	
	Eladási ár kilogrammonként gyengébb min.	jobb min.
1 Magyar-fajta ökör	—	—
46 Tarkaökör, hizott	2-40	2-80
24 Bika	1-60	2-60
173 Kalbásznak való marha	1-20	1-60
48 Fejőstehenek drb-ként	400.—	600
60 Borjúk	1-10	1-30
	Sertés:	
307 Hizott disznó	3-20	3-30
378 Saldó	3—	3-20
553 Hizláló disznó	25—	120—
49 Malacok	9—	15—
— Kecse		

Ausztriába 11 darab szarvasmarhát szállítottak el, 2 vevő által.

Aktuális!

Most jelent meg!

A. HORVÁTH ENDRE pt. főtiszt

a soproni fiók elnöke

„Emlékirat a rokkantügy

jelesül: a Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíjgyeletének államosítása ügyében“ című röpirata.

Értesítés.

Sopron, 1915. aug. 8.

A rokkantügy, jelesül a magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyeletének államosítása a többi európai kulturnépek példája nyomán, a háború vége felé közeledtével hatalmasan előtérbe nyomult s máris nagy hullámokat ver az országos közvéleményben. Számos tervezet és hozzászólás látott eddig napvilágot.

Amíg azonban az összes, enmü tervezetek az adózónép újabb megterheléséből akarják fedezni a rokkantügy rendezésének költségeit, az államosításról egyáltalán alig szólnak, teljesen ignorálják a magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyeletét, ennek 200.000 főnyi érdekeltiségét. Így ezen egyesület emelással fedezhetné, ahelyett, hogy a számos terv és hozzászólás megemlékezett volna arról, hogy egyletünk lehet csak a rokkantügy egyedül helyes megoldásának kiinduló pontja, azaz:

kiinduló pontja az államosításnak a kötelező biztosítás alapján, a tagok eddigi jogai és kötelességeinek sérelme s az adózó nép újabb megterhelése nélkül.

Ennek a módjára mutatunk rá röpiratunkban. Ezen az alapon érdeklő röpiratunk a dolgozó nép millióit.

Megrendelhető utánvétellel, vagy a pénz előre való beküldésével a kiadvállalatnál: PIRI és SZEKELY cégnél SOPRON. Ára 30 fillér.

Nyomatott Piri és Székely könyvnyomdájában Sopron, Ferenc József-tér 5. (Ezelőtt Háromház-tér).

Köszönetnyilvánítás.

Szívből jövő hálás köszönetet mondunk az összes résztvevőknek, kik szeretett fiunk és testvér

guothfalvai Guoth Jenő

jogszigorló és egyéves önkéntes a cs. és kir. 48. gy.-ezredben

elhunytá alkalmából meleg részvétellel fordultak hozzánk, koszorúk küldésével és a temetésen való megjelenésükkel pótolhatatlan veszteségünk felett érzett fájdalomukat nyihitették.

A gyászoló család.

Piri és Székely • Sopron

könyvnyomda, könyvkötészet és vonalzó-intézet

Telefon 394.

Elvállalják a szakmájukba vágó összes munkák teljesítését a legpontosabb kivitelben. — Üzleti könyvek bármely adott minta után készítetnek